

บทที่ ๑

ข้อมูลพื้นฐานสำนักเรียนวัดสารอด

แผนพัฒนาการศึกษาพระปริยัติธรรม

พ.ศ.๒๕๖๙ - ๒๕๗๕

บทที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานสำนักเรียนวัดสารอด

1.1 ประวัติสำนักเรียนวัดสารอด

สำนักเรียนวัดสารอด ตั้งอยู่ภายในวัดสารอด แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร วัดสารอดเป็นวัดราษฎร์ สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยมีหลักฐานจากใบเสมาสมัยนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าใครเป็นผู้สร้าง เดิมชื่อ "วัดเสื่อรอด" เนื่องจากมีเรื่องเล่าว่าเสื่อตัวหนึ่งที่ได้รับบาดเจ็บได้หนีเข้ามาในวัดและรอดชีวิตอย่างปาฏิหาริย์ ต่อมาในราวปี พ.ศ. 2457 ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาในปี พ.ศ. 2530

วัดสารอดมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาทั้งทางโลกและทางธรรม โดยสนับสนุนให้พระภิกษุและสามเณรศึกษาพระปริยัติธรรมจากสำนักเรียนต่าง ๆ ได้ตามอัธยาศัย ปัจจุบันมีพระภิกษุศึกษาบาลี 10 รูป และสามเณร 15 รูป นอกจากนี้ยังเปิดสอนวิชาพุทธศาสนาวินยาศาสตร์มาตั้งแต่ พ.ศ. 2522 และมีห้องสมุดประชาชน รวมถึงโรงเรียนระดับประถมศึกษาตั้งอยู่ในวัด

สำนักเรียนวัดสารอด

สำนักเรียนวัดสารอดก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2568 โดยได้รับแรงบันดาลใจและอยู่ภายใต้ร่มพระบารมีแห่งพระพุทธศาสนา รวมถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำวัดคือ "หลวงพ่อรอด" ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของชุมชน. การจัดตั้งสำนักเรียนได้รับความเห็นชอบจากเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร และมหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบในการประชุมเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2567 ให้จัดตั้งสำนักเรียนวัดสารอดอย่างเป็นทางการ

ในปัจจุบัน วัดสารอดมุ่งเน้นการพัฒนาให้เป็นวัดต้นแบบการศึกษาเพื่อปัญญาและคุณธรรม เป็นศูนย์กลางที่พึงทึ่งใจของประชาชนในชุมชนเมือง ภายใต้กรอบ "บวร" (บ้าน-วัด-โรงเรียน/ราชการ) โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการคิด ร่วมทำ และพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และคุณธรรม

ปฐมบทแห่งการพัฒนา

พระศรีธีรพงศ์ ดร. เจ้าคณะเขตราษฎร์บูรณะ ได้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนการดำเนินงานของ พระครูสังฆกิจดิลก ดร. เจ้าอาวาสวัดสารอด ในการพัฒนาวัดสารอดอย่างต่อเนื่อง จนสามารถยกระดับวัดสารอดให้เป็น วัดพัฒนาต้นแบบ ที่มีความโดดเด่นทั้งในด้านการบริหารจัดการกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และการมีส่วนร่วมของชุมชน อีกทั้งยังสามารถพัฒนาและขับเคลื่อนให้วัดสารอดได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการให้เป็นทั้ง สำนักปฏิบัติธรรม และ สำนักเรียนวัดสารอด สะท้อนถึงความสำเร็จในการพัฒนาวัด

พระศรีธีรพงศ์ ดร.
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ
เจ้าคณะเขตราษฎร์บูรณะ

ระยะตั้งเป็นสำนักเรียน

พระครูสังฆกิจจติก, ดร. เจ้าอาวาสวัดสารอด เป็นพระนักพัฒนาที่มีวิสัยทัศน์และความมุ่งมั่นในการบริหารงานคณะสงฆ์ ท่านได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดสารอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 และได้ขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยการบริหารจัดการวัดให้มีระบบระเบียบ เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งด้านการปกครอง การศึกษา และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ท่านมุ่งมั่นสนองพระพุทธรูปนิทานและเป็นผู้ดำเนินการนำหลักธรรมสู่สังคม โดยควบคู่ไปกับการเป็น อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัย สาขาพระพุทธศาสนา เพื่อผลิตนักวิชาการพระพุทธศาสนาด้วยบทบาทที่มุ่งมั่นและการทำงานอย่างเข้มแข็ง ท่าน พระครูสังฆกิจจติก จึงนำเข้าโครงการต่าง ๆ มาพัฒนาวัดสารอดให้มีความก้าวหน้า เช่น หลักสูตรบาลีศึกษา ตามแนวทางพระพุทธศาสนาและตามนโยบายของมหาเถรสมาคมมาจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาพระปริยัติธรรม จากผลงานและความทุ่มเทดังกล่าว ส่งผลให้วัดสารอด ได้รับการยกย่องระดับเป็น วัดพัฒนาตัวอย่างระดับเขต ประจำปี พ.ศ. 2566 ซึ่งแสดงถึงความสำเร็จและความมุ่งมั่นในการกระทำงาน เพื่อประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา และสังคมในภาพรวม

การพัฒนาสำนักเรียนวัดสารอดในช่วงแรกเน้นไปที่หลายด้านสำคัญ ดังนี้

- การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือภายในชุมชนวัดสารอด โดยมีคณะสงฆ์วัดสารอดที่อยู่ร่วมกันอย่างกัลยาณมิตร มีความปรองดองและสามัคคี เชื่อมประสานความสัมพันธ์ระหว่างวัด ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้อกรอบ “บวร” (บ้าน-วัด-โรงเรียน) เพื่อร่วมกันคิด ทำ และพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- การพัฒนาการบริหารจัดการวัดและสำนักเรียน เน้นการจัดตั้งสำนักงานและเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน เพื่อให้บริการอย่างรวดเร็วและคล่องตัว รวมถึงการพัฒนาคณะทำงานพระสงฆ์ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการวัดและการศึกษาพระปริยัติธรรม
- การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักพุทธธรรมควบคู่กับศาสตร์สมัยใหม่ สำนักเรียนวัดสารอดใช้หลักอิทธิบาท 4 และพรหมวิหาร 4 เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความสุขและสันติภาพในชีวิตผู้เรียน รวมถึงใช้หลักพุทธสันติวิธีในการจัดการเรียนรู้ ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความต้องการของคณะสงฆ์และชุมชน
- การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนแบบ “พ่อปกครองลูก” มีการส่งเสริมการเรียนรู้ ดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาตามช่วงวัยอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด

- การพัฒนาภูมิปัญญาและประเพณีท้องถิ่นควบคู่ไปกับการศึกษา เพื่อรักษาและสืบสานวัฒนธรรมชุมชนที่อาจค่อย ๆ จืดจางไปตามกาลเวลา
- การพัฒนาสามเณรและเยาวชน โดยเน้นการเสริมสร้างปัญญาและคุณธรรม เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพในอนาคต และเป็นกำลังสำคัญในการรักษาชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ระยะปรับปรุงและขยายสำนักเรียน

ระยะปรับปรุงและขยายสำนักเรียนวัดสารอดเป็นกระบวนการพัฒนาที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมหลายด้านสำคัญ เริ่มจากการได้รับการอนุมัติจัดตั้งสำนักเรียนอย่างเป็นทางการโดยมติมหาเถรสมาคมในปี พ.ศ. 2567-2568 ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้สำนักเรียนมีสถานะและบทบาทชัดเจนในระบบการศึกษาพระปริยัติธรรม จากเดิมที่จัดการศึกษาเฉพาะภายในวัด สู่การขยายบทบาทเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระปริยัติธรรมในเขตราชภัฏบูรณะอย่างเต็มรูปแบบ

ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน สำนักเรียนได้มีการปรับปรุงและขยายอาคารสถานที่เพื่อรองรับจำนวนผู้เรียนที่เพิ่มขึ้น รวมถึงจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น การดูแลความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของอาคารเรียน ห้องสมุด และพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริมทักษะต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมบรรยากาศการศึกษาที่ดีและครบวงจร

ด้านหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอน สำนักเรียนวัดสารอดได้ริเริ่มขยายหลักสูตรภาษาบาลีออนไลน์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทั้งในและนอกพื้นที่สามารถเข้าถึงการศึกษาพระปริยัติธรรมผ่านระบบออนไลน์ เช่น หลักสูตรบาลีออนไลน์รุ่นแรกสำหรับเตรียมสอบบาลีสนามหลวง นอกจากนี้ยังบูรณาการหลักพุทธธรรม อาทิ อิทธิบาท 4 และพรหมวิหาร 4 พร้อมกับแนวคิดสมัยใหม่ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความเหมาะสมกับยุคสมัย

ในส่วนของคุณภาพและการมีส่วนร่วมของชุมชน สำนักเรียนได้จัดประชุมสัมมนาและปฐมนิเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะสงฆ์ คณะกรรมการวัด และชุมชนในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนในการพัฒนา

สุดท้าย สำนักเรียนยังขยายกิจกรรมทางการศึกษาและศาสนา เช่น การจัดกิจกรรมเสริมคุณธรรม การเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และกิจกรรมสำหรับเยาวชนในชุมชน โดยเน้นการบูรณาการ “บ้าน-วัด-โรงเรียน” เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนในพื้นที่อย่างครบถ้วนและยั่งยืน

การปรับปรุงและขยายสำนักเรียนวัดสารอดครอบคลุมทั้งการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร และการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยส่งเสริมให้สำนักเรียนวัดสารอดเติบโตเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระปริยัติธรรมที่สำคัญในเขตราชภัฏบูรณะอย่างมั่นคงและยั่งยืน

1.2. ข้อมูลด้านอาคารสถานที่

๑) จำนวนห้องเรียน

แผนกรรม

ข้อมูลนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖8				
ระดับชั้น	จำนวนห้อง	จำนวนนักเรียน		
		พระภิกษุ	สามเณร	รวม
นักธรรมตรี	1	9	24	33
นักธรรมโท	1	5	10	15
นักธรรมเอก	1	3	1	4
รวมทั้งหมด	3	17	35	52

แผนกบาลี

ข้อมูลนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖8				
ระดับชั้น	จำนวนห้อง	จำนวนนักเรียน		
		พระภิกษุ	สามเณร	รวม
ประโยค ๑-๒	1	7	9	16
ป.ธ.๓	1	1	1	2
ป.ธ.๔	1	1	-	1
ป.ธ.๕	1	2	-	2
ป.ธ.๖	1	1	-	1
ป.ธ.๗	1	-	-	0
ป.ธ.๘	1	3	-	3
ป.ธ.๙	1	-	-	0
รวมทั้งหมด	1	15	10	25

๒) ผังวัดสราด

1.3. คณะบุคลากรสำนักเรียนวัดสารอด

โครงสร้างคณะผู้บริหารสำนักเรียนวัดสารอดปัจจุบัน

พระครูสังฆกิจดิลก,ดร.
เจ้าอาวาสวัดสารอด
เจ้าสำนักปฏิบัติธรรมวัดสารอด
เจ้าสำนักเรียนวัดสารอด

ทำเนียบผู้บริหารสำนักเรียนวัดसारอด

แขวงราชบุรีบูรณะ เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

พระครูสังฆกิจดิลก,ดร.
 เจ้าสำนักเรียนวัดसारอด

พระมหาสมจิต โสภาตวณฺโณ
 ผู้ช่วยเจ้าสำนักเรียนวัดसारอด

พระมหาวิทญา พุทฺธปญฺโญ
 เลขาบุการสำนักเรียนวัดसारอด

พระมหาพิทักษ์ ปิยกุลสี
 อาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดसारอด

พระธีรธรรม เทวธมฺโม ป.
 รองอาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดसारอด

นายวินนา มากมาย
 เจ้าหน้าที่บริหารการศาสนา

นายสมชาย คงงาม
 เจ้าหน้าที่บริหารงบประมาณ

นายชุกร เสนาะจิต
 เจ้าหน้าที่ช่วยงานสำนักเรียนวัดसारอด

คณะครูสอนพระปริยัติธรรม

แผนกบาลี

ระดับชั้น	จำนวน
ชั้นประโยค ๑ - ๒	68
ชั้นประโยค ป.ธ.๓	0
ชั้นประโยค ป.ธ.๔	0
ชั้นประโยค ป.ธ.๕	0
ชั้นประโยค ป.ธ.๖	0
ชั้นประโยค ป.ธ.๗	0
ชั้นประโยค ป.ธ.๘	0
ชั้นประโยค ป.ธ.๙	0